

Mori Sikora

VEČLETNI VZNIK

22. 3.–20. 4. 2024

artKIT

Večletni vznik govori o ponavljajočih se ciklih in rasti narave, ki je obnavljajoča in samoobstojna, ter o spominih, ki jih na potovanjih in skozi naše doživljanje nosimo v sebi. Umetničin način življenja in delovanja je integriran v njene umetniške stvaritve, v katerih kreira objekte, ki nikoli prej niso obstajali in preko njih ponuja vpogled človeku, da vidi znotraj njih sledi narave, ki ga obdaja na vsakem koraku in ga pripelje bližje na ogled, vpogled, dotik in zaznavnost.

Obseg njenih del, umetniškega pristopa, raziskovanja in nabiranja naravnih materialov je prostran in obsegajoč. K ustvarjalnemu delu pristopa organsko in sledi svojemu naravnemu intuitivnemu ritmu sestavljanja in ustvarjanja. Ustvarja iz ponovno uporabljenih tkanin, niti, preje in volne. V majhnih detajlih in s pozornostjo nabira naključne cvetove, rastlinice, rožice, lubje, listje, vejice, kamne, ki jih uporablja kot sledi spomina na poteh, ki so jo pripeljale do krajev in lepote narave in iz katerih krajev je prinesla majhen delček njihovih sledi ali esenc, ki jih nato hrani kot spomin ali jih postavlja in ustvarja v svojih umetniških delih in instalacijah. Umetniško delo *Sledi spomina* je zbirka nabranih naravnih predmetov, ki so kot čutni spomin umetničinih obiskanih krajev in prehojenih poti, potopljenih v smolo, in kot sledi spomina ohranjajo minljivost v večnosti.

Pri tehnikah udarjanja in tolčenja po cvetovih ali rastlinah in barvanja nastanejo unikatni grafični odtisi rastlin. Razpon njihovih odtisov lahko seže od natančno detajlnih podob, iz katerih so vidne posamezne žilice, strukture, rastlinsko barvilo, in vse do neprepoznavnih odtisov tvorb in oblik. Postopek naravnega grafičnega odtisa rastline lahko tudi umestimo v tehniko monotipije (gr. monos – eden, typos – odtis), ki pomeni en sam odtis, v katerem je torej možen le enkratni, unikatni odtis, ki ga ne moreš ponoviti.

Naravno odtisnjene rastline nosijo imena, kot so iskrivka ali ognjeni dež, krilata trdoleska, korenikasta krvomočnica, hortenzija, navadni zimzelen in repuh. V skulpturalno tekstilnih instalacijskih postavitvah ustvarja tekstilni habitat, ki te zaobjame in naredi nevidni spomin narave vidni.

Instalacija kolažno tekstilne krpanke *Skrivališče* prikazuje spomin, ki je odtisnjen v tkanino iz umetničinega časa bivanja na Švedskem. Ob nežnejši zaznavi se še rahlo čutita svežina in vonj rastlin, ki so naravno odtisnjene na različne kose bombažne tkanine in lanu. Naravna grafika odtisov rastlin nakazuje na preteklost njihovega obstoja in ujeto esenco danega trenutka, ko je bila odtisnjena grafika njihove esence, ki je sedaj zajeta v tekstilno tkanino. Nekdaj živeče rastlinice, rožice in jesensko listje so sedaj le še kot spomin vidno odtisnjene na tekstil in le še bežno govorijo o svojem obstoju, v rahli minljivosti vonja, ki ga lahko zaznamo, če vstopimo v objem znotraj tkanine.

V umetniškem delu *Vpogled* vstopamo v polja tehnike, ki se imenuje »tufting«, pri kateri na močno napeto tkanino s pomočjo strojnega pripomočka posebna strojna igla prebija osnovno tkanino in vozla v mrežasto tkanino volneno nit, ki na zadnji strani ustvarja vozle.

Ustvarjeno delo je sestavljeno iz več raznobarnih volnenih niti, ki spominjajo in dajejo videz skalnega prereza. Prav tako spominja *Vpogled* na obliko očesa, ki vidi tako vidno kot nevidno

naravo, ki nas obdaja. Vzorec, ki je viden na umetnini, predstavlja vzorec prereza skal, ki jih je umetnica vsak dan videvala med svojim bivanjem na Švedskem. Skale so bile mehansko rezane in uporabljene za gradnjo cest in ulic, stavb ipd. Vzorci narave se tako pretvorijo v oblike in strukture, ki ustrezajo človeškim potrebam in željam. Bodisi je to početje človeka prav bodisi narobe, je v tem delu sekundarnega pomena. Prvotno je prikazan eden izmed pogledov človeškega delovanja in posega v naravo in kako se ravna z naravnimi elementi.

Družbeni vzorci kolektivnega vedenja in mišljenja obračajo svoj obraz stran od narave. A kljub temu človek ne more preko svoje lastne narave, ki je vsekakor povezana z naravo samo, iz katere izhaja tudi sam človek in je le en delček celote.

V arogantnem in vseobsegajočem konsumu in narcisoidnosti samozagledane družbe in njihovih posameznikov, ki je samovšečno destruktivna, smo morda zašli iz nam dobronamerne poti, po kateri bi hodili z roko v roki z naravo. Čemu tolikšna brezbržnost do narave in živali ostaja neznanka. A vrnitev in preusmeritev na pot, ki je v simbiozi z naravo, je možna. Morda kot celostna družba na ta korak še nismo pripravljeni, ampak vsak individuum zase lahko naredi pri sebi majhne ali velike premike, ki vodijo v tovrstno harmonijo. Narava je do nas prizanesljiva in vedno pripravljena, da nam ponovno poda roko. Že znotraj te geste leži velik nauk, iz katerega bi se lahko učili. Vsak dan znova.

S polaganjem naklonjenosti in pozornosti naravi ji dajemo glas, jo delamo vidno, čutečo, živo in prikazujemo njeno in naše obstoječe sobivanje. Človek je del narave in čas bi bil, da človeštvo prevzame vlogo, ki mu je bila namenjena, kot varuh planeta, živali, rastlin in narave in ne kot njegov uničevalec. Če kot družba še tega ne zmoremo, pa vsekakor lahko začnemo pri nas samih, vsak dan znova.

– Nina Šardi

BIOGRAFIJA

Mori Sikora, rojena leta 1998, trenutno končuje magistrski študij slikarstva na Akademiji za likovno umetnost in oblikovanje Univerze v Ljubljani in je pred kratkim končala program izmenjave Erasmus na Švedskem. Zanimajo jo teme posthumanizma, narave in podnebnih sprememb, pravic živali in ohranjanja organizmov. Navdušena je nad čutili in našo sposobnostjo občutenja in doživljanja sveta in življenja skozi njih. Ustvarja instalacije iz naravno obarvanih tkanin in prepleta medije slikarstva, kiparstva in tekstila, da ustvarijo bolj haptična, čutna umetniška dela. Razstavljala je tako doma kot v tujini, prvič samostojno pa zdaj v razstavišču artKIT. Nekaj njenih del je v zasebnih zbirkah na Poljskem, Švedskem, v Sloveniji in ZDA. Živi in ustvarja v Ljubljani.

Mori Sikora
VEČLETNI VZNIK
22. 3.–20. 4. 2024

artKIT, Glavni trg 14, Maribor
Odpiralni čas: od torika do petka od 15. do 19. ure, v soboto od 10. do 13. ure